

šolstvo strašno nazadovalo. Kar v zadnjih treh letih se je na Dunaju nič manj nego 498 razredov p r e m a l o ustanovilo! To je število, ki je za našo državno stolico uprav sramotilno. — Če tozadevno primerjamo Berlin z Dunajem, vidimo, uvažujoč uradne statistične podatke, da se je ljudsko šolstvo v Berlinu zadnjih 18 let poboljšalo za 18 odstotkov, a ono na Dunaju pa je poslednjih deset let nazadovalo za celo 3 odstotke! Dočim je prišlo oktobra 1907 na en razred v Berlinu povprečno 45-51 otrok, jih je bilo ob tistem času na Dunaju povprečno v enem razredu 52-28! — Akoravno se je število učencev na Dunaju v zadnjih treh letih skoraj trikrat tako namnožilo nego v tisti dobi v Berlinu, se je vendar na Dunaju v tem času manj novih razredov osnovalo kakor pa v Berlinu, (804 v Berlinu, 287 na Dunaju). Ta števila nam jasno pričajo, kako vneti „pospešitelji“ ljudske naobrazbe so krščanski socialisti s svojim dišnim županom dr. Karlom Luegerjem na čelu!

— **Zagreško vseučilišče** — zaprto. Akademski senat zagreškega vseučilišča je sklenil, vseučilišče na nedoločen čas zapreti, da bi prehitel bana, ki je hotel dati vseučilišče prisilno zapreti.

— **Češka politehnika v Brnu.** „Narodni Listy“ poročajo, da se na češki tehniki v Brnu ustanovi oddelek za poljedelstvo.

— **Razmere v italijanskem naučnem ministrstvu.** Italijanska notranja politika se zdaj suče okoli „Minerve“. „Minerva“ je ime palači, kjer je nastanjeno naučno ministrstvo. Proces Nasi je odkril nečuvane nerednosti v tem ministrstvu. Poslanci so zahtevali parlamentarno preiskovalno komisijo, toda vlada je hitro imenovala sama komisijo. Razmere v „Minervi“ niso vredne kulturne države. Sistematično se v naučnem ministrstvu goji najpogostejša korupcija. Profesorji, ki so ob enem poslanci ali senatorji, dobivajo kot plačilo za svojo vdanost vsakokratni vladi „popotne“ ustanove in se povišajo v službi, višji uradniki „Minerve“ pa, kakor kaže slučaj Nasi, goljufajo državo z brezprimerno brezstidnostjo. — Odtod dejstvo, da je vse šolstvo v Italiji tako zaostalo kakor komaj na Španskem.

— **Protest avstrijskih profesorjev proti bolgarski vladi.** Prejšnja bolgarska vlada je najela več avstrijskih profesorjev, da je bilo mogoče otvoriti vseučilišče v Sofiji. Nova Malinova vlada pa je zopet sprejela prejšnje bolgarske profesorje, a avstrijski profesorji so bili brez služb. Zaradi tega so se 4 profesorji iz Galicije pritožili pri avstro-ogrskem zastopniku v Sofiji, grofu Thurn-Valsassiniu, ki je v posebni noti energično zahteval od bolgarske vlade, naj se izjavi, kako stališče misli zavzeti glede odpuščenih avstrijskih profesorjev.

Ne zabite „Učiteljskega konvikta!“

Z gospodarskega polja.

— **Nov zakon o živinskih kužnih boleznih** je izdelalo ministrstvo za poljedelstvo. Sedaj se vršijo še tozadevna posvetovanja med prizadetimi ministri. Preden pride zakonski načrt pred državno zbornico, ga še pregledajo razne korporacije, kakor so poljedelski svet, državni veterinarski svet itd. Ta zakon bo za kmeta velikega pomena.

— **Odločni kmetje.** Glasilo češke kmetijske stranke, „Venkov“, poroča, da ne bo 512 posestnikov, članov društva pridelovalcev sladkorne pese, to leto več pridelovalo sladkorne pese, ker združeni sladkorni tvorničarji nočejo priznati njihove organizacije.

— **Boj jetiki na Nemškem.** Krajevna bolnišnica blagajnica v Berlinu vodi že več let uspešen boj proti jetiki. Sedaj je blagajnica otvorila za svojih 100.000 članov iz lastnih sredstev zdravilišče za jetične blizu Franko-broda. V ta namen je darovala 700.000 mark, in ker je zdravilišče namenjeno za 100 bolnikov, pride na vsakega bolnika 7000 mark na leto.

— **Tečaj za gostilničarje v Ljubljani.** Ako se priglasi zaostali udeležencev, priredi na predlog deželne zveze za tujski promet in po posredovanju trgovinske in obrtne zbornice obrtnopospeševalni urad c. k. trgovinskega ministrstva meseca aprila t. l. osem tedenski tečaj za gostilničarje s celodnevним poukom in praktično uporabo udeležencev v kakem gostilniškem podjetju. Namen tečaja je, dati udeležencem s praktičnimi in teoretičnimi navodili ono znanje in spretnost, ki sta potrebna, da se lahko vodijo boljša gostilniška podjetja času primerno in dobičkanosno. Navodila se raztezajo na kuhanje, kletarstvo, pouk o serviranju, proračun stroškov, knjigovodstvo in nauk o živilih. Šolnine se ne plačuje. Navodila obsegajo v posameznem sledeče predmete: a) Kuhanje in kuharstvo. Obisk trga, nakupovanje kuhinjskih potrebščin. Praktične vaje v kuhanju in pripravljanju jedi na dober avstrijski način, odgovarjajoč zahtevam z ozirom na okusnost, menjavo, zunanjo obliko in štedljivost. Prikladne posebnosti slovenske narodne kuhinje. Pripravljanje jedi za na mizo. Transiranje, garniranje itd. Kuhanje v veliki množini. Kuharski recepti, proračun stroškov, dodatni razgovor o najvaž-

nejših živilih in vžitninah z zdravstvenega in gospodarskega stališča. Ogledovanje modernih kuhinjskih naprav. Kletarstvo, pivo in vino ter ravnanje z njimi. b) Pouk o serviranju, dekoraciji jedilnih miz, skled, podstavkov. Delo v restavracijah. Sestavljanje in proračun menujev. c) Enostavno knjigovodstvo in kupčijsko dopisovanje. Udeleženci dobe koncem tečaja potrdilo o obisku. Priglasiti se je za ta tečaj čim prej mogoče pri deželni zvezi za tujski promet v Ljubljani. Tudi ustna pojasnila daje pisarna te zveze v Ljubljani, hotel Lloyd, Miklošičeva cesta, vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Raznoterosti.

× **Trst šteje** sedaj 210.000 prebivalcev. L. 1810 je štel mesto komaj 30.000 prebivalcev.

× **Baron Gautsch**, bivši naučni minister, je imenovan za predsednika kuratoriju avstrijskega muzeja za umetnost in industrijo.

× **Eva Vrhlička**, hči znanega češkega pesnika Jaroslava Vrhličkega, je nastopila v Brnu kakor gledališka igralka. Žela je mnogo priznanja.

× **Osemdesetletnica Tolstega.** Osemdesetletnico slavnega pisatelja Tolstega name-ravajo slaviti na različne načine. Ameriški milijarder Carnegie hoče pokupiti od vseh založnikov pravice za izdajanje Tolstega spisov, ki bi tako postali last vseh narodov. Drugi častilci Tolstega hočejo kupiti Jasno Poljano ter tam ustanoviti kak prosvetni zavod. V Peterburgu pa so že nabrali milijon rubljev, ki jih posvetijo o priliki osemdesetletnice v človekoljubne namene.

× **Služba dvornih dam** ni tako lahka, kakor se navadno misli. Posebno mnogo se zahteva od dvornih dam angleške kraljice Aleksandre. Dasi je kraljica že stara mati, vendar je še vitka kakor kaka deklica, zato pa morajo tudi njene dvorne dame paziti na svojo prikupljivo zunanost. Seveda mora biti vsaka dvorna dama odlična angleška plemkinja. Plemiške rodovine, posebno ako niso bogate, smatrajo za največje sredo, ako se jim posreči spraviti svojo hčer na dvor. Dvorne dame imajo največ prilike, da se bogato omože: vrhutega izplača kraljica vsaki dvorni dami, ki se omoži, 24.000 K dote. Za dvorne dame pa ne zadostuje samo plemstvo in prikupljiva zunanost, temveč se mora znati kretati v odlični družbi ter poznati mnogo naravnega takta. Nadalje mora biti muzikalična, da igra s kraljico čveteroročno najtežje skladbe. Nadalje mora biti mlada dvorna dama spretna jahalka, da spremi kraljico na izletih. Tudi dvouprego mora znati voditi. Nadalje mora znati oskrbovati vso kraljičino korespondenco, in sicer v angleškem in francoskem jeziku. Najhujšo službo pa ima dvorna dama pri dvornih slavnostih. Takrat mora stati po cele ure nepremično za kraljico ter ji držati šopek ali pahljačo.

Voditelji in voditeljice, ali ste že storili svojo dolžnost glede jubilejskega daru?

Listnica uredništva.

F. E.: Kakor vidite, smo porabili. Več oči več vidi. Prav je, da se temeljito pomenimo o tem. — Š.: O državnem proračunu prihodnj. — Dr. J. H. na D.: Porabimo danes teden. — V Istro: Priobčimo prihodnj.

Naprednemu učitelstvu!

Vsakdo bodi naročnik „Zavezinih“ listov, ki so:

Učiteljski Tovariš
Popotnik **Zvonček**
Domače ognjišče.

Uradni razpis učiteljskih služb.

Št. 411. Kranjsko. 81 1-1
V litjskem okraju se razpisuje s tem na dvorazredni ljudski šoli v Velikem gabru učno mesto in voditeljsko mesto na enorazrednici v Št. Lamberta, Polniku in Prežganju v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 19. aprila 1908.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šolski svet v Litiji, dne 17. marca 1908.

St. 689.

82 1-1

V krškem okraju se razpisuje s tem nadučiteljsko mesto na dvorazrednici na Bučki, voditeljsko mesto na enorazrednici v Bransko-Kalu, Svibnem in Telčah in učno mesto na trirazrednici v Skočjanu v stalno, oziroma začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 19. aprila 1908.

Prosilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šolski svet v Krškem, dne 17. marca 1908.

Vabilo

II. rednemu občnemu zboru „Učiteljske tiskarne“

reg. zad. z om. jamstvom,

ki boče

dne 15. aprila 1908 ob 11. uri dopoldne v Ljubljani, Gradišče št. 4

v pisarni „Učiteljske tiskarne“.

Dnevni red.

I. Poročilo o reviziji, oz. delovanju in poslovanju „Učiteljske tiskarne“.

II. Poročilo upravnega sveta o združnem poslovanju.

III. Poročilo upravnega sveta o računskem zaključku za leto 1907.

IV. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in poslovanju upravnega sveta.

V. Predlog upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička.

VI. Volitev 5 članov v nadzorstvo v zmislu § 26. združnih pravil.

VII. Slučajnosti.

Za upravni svet „Učiteljske tiskarne“

Predsednik:

L. Ječenc.

Član upravnega sveta:

Karel Wider.

Ozirajte se na tvrdke, ki objavljajo svoje oglase v Učiteljskem Tovarišu.

Josip Arko, klepar in konces. instalater za acetilenske in vodovodne naprave v Ribnici, Dolenjsko, sprejme takoj

vajenca

z dovršeno ljudskošolsko izobrazbo.

Vajenci s priporočilom svojega učitelja imajo prednost

Zavod za graviranje in izdelo vanje kavčukastih štampiljev

Anton Černe

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Uradni in zasebni pečati iz kavčuka in kovine, štampilje za datum, vsakovrstni klišiji, mo-50 nogrami itd. itd. 53 9

Ceniki gratis in franko.

Modno blago

voleno in pralno, damsko in moško, platno, damasti, namizni prtli, brisače, blago za srajce in vsakovrstno drugo platneno in pavolnato blago stalnobarvni 13 26-11

= ZEFIRI =

prekrasnih modnih vzorcev za srajce, oblačila itd. samo dobre, preizkušene kakovosti priporoča

Razpošiljalnica za platneno in modno blago

V. J. Havliček a bratr

Podčbradi na Češkem.

Mnogo pohvalnic. Naročila za več nego 15 K pošiljamo poštne prosto. Zavitek z 40 metri pralnega blaga za 18 K franko.

Pišite po vzorec!

Ustanovljeno 1842. Električna sila. Telefon 154.

BRATA EBERL

tovarna oljnatih barv, laka in firneža v Ljubljani, Miklošičeve ulice 6 nasproti hotela „Union“

priporočata gg. šolskim vodjem in učiteljem v mestu in na deželi njihovo priznajo najboljši, črni, medli 19 52-13

lak za šolske table.

P. n. učitelstvu in sl. občinstvu se priporoča

Kavarna Evropa

v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Na razpolago je „Učiteljski Tovariš“ in vsi drugi slovenski in velika izbira tujih časopisov. — Za točno postrežbo in dobro pijačo je kar najbolje preskrbljeno.

Anton Tonejc,

27 26-7

kavarnar.

Angleško skladišče oblik
Ljubljana, Glavni trg 5.
Največja zaloga in izbira oblik za gospode in dečke, sportnih oblik, povrsnikov, dežnih plaščev in zimskih sukenj. Oblike in povrsniki, kakor tudi damski kostumi se izdelujejo po meri in najpogostejšim kroji.
Ne zadrževanje se pošilja na željo tudi brez poročila. V zalogi so vedno najmodnejše damske oblike. Jako nizke cene. O. Bernatovič.

30 24-3

P. n.

Sl. občinstvu, uradom, šolam, društvom uljudno priporočam svojo na novo ustanovljeno

knjigoveznico

opremljeno z najnovejšimi stroji tako, da mi bode mogoče izvrševati vsa v knjigoveško stroko spadajoča dela, kakor n. pr.: vezava protokolov lepo se odpirajočih, hranilnih knjižic v platno s črnim ali zlatim napisom, šolskih, društvenih in drugih sličnih knjig po najnižjih cenah.

Pri večjih naročilih odstopim 10 % v korist naročnika ali društva, n. pr.: Od del, katera mi blagovolijo doposlati šolska vodstva ali gg. učitelji odstopim gori navedene odstotke v korist učiteljskemu konviktu. 42 5-5

Ceneje kot povprečje drugod. Za mnogobrojna naročila se priporoča

Anton Janežič, knjigovez

Ljubljana, Florijanske ulice 14.

Odlikovane z zlatim zaslužnim križem s kromo.

C. kr. privil. tovarne

orgelj in harmonijev

Jan Tuček, Kutna gora

(Češko)

25 26-7

stavi in dobavlja orglje vseh velikosti, sistemov in slogov, harmonije s stikalnim in sesalnim sistemom (Cottaye-orglje), klavirje in planine najmodnejših konstrukcij.

3 do 5letna garancija. Ustanovljene l. 1869.

Nizke cene.

Tudi na obroke.

Tovarna je postavila že nad 6000 instrumentov. Ilustrirane prospekte orgel, senike harmonijev in klavirjev gratis in franko.